Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem*

ROK XVIII. Kraków, dnia 9 lutego 1935. Nr. 5.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Problematyka walki z kryzysem.

(Wieczór dyskusyjny w Stowarzyszeniu Przedstawicieli Handlowych w Warszawie).

Pod przewodnictwem prezesa Friedego odbyło się w Stowarzyszeniu Przedstawicieli Handlowych zebranie dyskusyjne, na którem referat na temat: „Problematyka walki z kryzysem", wygłosił prof. Edward Lipiński, dyrektor Państwowego Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.

Ten interesujący i aktualny temat, jak i osoba prelegenta, wybitnego znawcy przedmiotu — ściągnęły liczne rzesze słuchaczy z sfer gospodarczych i politycznych. Na wstępie prelegent zaznaczył, iż błędnym jest pogląd, jakoby rozwój ustroju kapitalistycznego odbywał się cyklicznie t. zn. przechodził od depresji do rozkwitu, od rozkwitu do depresji i dalej tą samą drogą. Każdy cykl jest jednorazowem zjawiskiem historycznem i pomiędzy jednym a drugim cyklem niema ciągłości.

Okres rozkwitu gospodarczego wyraża się nowemi inwestycjami i powiększeniem produkcji. Aby jednak przedsiębiorca zaczął inwestować musi istnieć zaufanie co do przyszłego ukształtowania się stosunków rynkowych. Zależnie od stopnia bezpieczeństwa, który istnieje na horyzoncie gospodarczym kształtuje się premja za ryzyko. Gdy zaufanie jest duże, premja ta jest mała i tylko wtedy przedsiębiorca rozpocznie inwestycje, przeciwnie duża premja za ryzyko paraliżuje działalność przedsiębiorcy. Warunkiem zatem niezwykle donioslym dla rozszerzenia produkcji — jest poczucie bezpieczeństwa rynkowego.

Z tego punktu widzenia należy oceniać próby wyjścia z kryzysu zapomocą trzech różnych rodzajów dróg: polityki inflacji, deflacji i reflacji.

Polityka inflacji wprowadza moment niepewności i sprzyja spekulacji, nie może jednak doprowadzić do rzeczywistego uzdrowienia, gdyż nie zawiera bodźca do inwestycji. To samo odnosi się do dewaluacji.

Błędną jest również polityka reflacji, czyli powrotu do poziomu cen z okresu dobrej konjunktury. Dla decyzji producenta nie jest istotnym poziom cen, ale stosunek cen do kosztów i stosunek cen dóbr produkcyjnych do dóbr konsumpcyjnych. Automatyczne podwyższenie wszystkich cen nie może zmienić sytuacji gospodarczej. Drogą reflacji poszły Anglja i Ameryka, zrywając z klauzulą złota.

Polityka deflacji nie ma na celu automatycznego obniżenia cen, gdyż sama depresja jest już deflacją, zmniejszając poziom cen i płac. Polityka deflacji ma za zadanie wyrównanie dysproporcji między cenami a kosztami, polegającej na tem, że ceny i koszty obniżają się nierównomiernie, wskutek sztywności niektórych elementów kosztów.

Polityka deflacji nie jest w stanie przywrócić równowagi gospodarczej, przez którą rozumiemy za-

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVIII. Kraków, dnia 9 lutego 1935 Nr. 5.

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce **40 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki **60 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. w tekście **60 groszy**
Cała strona okładki **Zł 200** Pół strony okładki **Zł 100**
Ćwierć strony **Zł 50** Ósma strony **Zł 25**
Cała strona w tekście **Zł 450,** Pół strony **Zł 230**
Ćwierć strony **Zł 120** Jedna ósma strony **Zł 60**

Kupiectwo przed nową erą podatkową.

Filarem, o który opiera się Skarb Państwa jest jego stały i jaknajwyższy dochód w różnej formie wpływający, a między innemi we formie podatków bezpośrednich. Jednym z najważniejszych kontrybuentów podatkowych jest handel, który rokrocznie składa nader poważne kwoty na zasilenie Skarbu Państwa i przyczynia się do rozrostu i ugruntowania potęgi Państwa. — Każdy obywatel doskonale rozumie, iż płacenie podatków jest rzeczą konieczną, jeżeli społeczeństwo, — a w niem również dany podatnik, — mają korzystać z odpowiedniej opieki Państwa, urządzeń i t. d.

Toteż zawsze staliśmy na stanowisku konieczności lojalnego ustosunkowania się do kwestji podatkowej, a zwalczaliśmy jedynie przerosty fiskalizmu, niewłaściwe metody wymiarowe i fakty nierównomiernego opodatkowania, zależnego często od zwykłego „widzi-mi się", bez jakichkolwiek uzasadnionych podstaw faktycznych. — Tego rodzaju praktyki „wymiarów na wyrost", niedostosowanych do zdolności płatniczej

danego płatnika, powodowały często ruinę gospodarczą podatników, słuszne żale i narzekania, które znalazły tak dosadny wyraz w ustach przedstawicieli społeczeństwa podczas ostatniej dyskusji budżetowej.

Wprawdzie zawodowe organizacje gospodarcze wypowiedziały się za utrzymaniem elementu obywatelskiego w instancji wymiarowej, jednak Rząd przeprowadził swój projekt nowej ordynacji podatkowej, nowego systemu wymierzania podatków, eliminując czynnik obywatelski z współudziału w tym akcie. Komisje szacunkowe pozostawiły po sobie niestety nienajlepszą pamięć, gdyż często zasiadały w nich osoby niewłaściwe, nie mające odpowiedniego przygotowania ani odpowiednich kwalifikacyj ani wreszcie dostatecznej obejktywności. Znamy wprawdzie liczne wypadki, że Komisje te należycie zadania swe spełniały, temperując zbyt wybujałe żądania władzy skarbowej wzgl. przyczyniając się swemi informacjami do podwyższenia wniosków referenta, o ile wiadomem było Komisji, że dany podatnik winien wyższy podatek zapłacić, jednak — naogół — żale, kierowane pod adresem Komisyj szacunkowych były tak konkretne i tak liczne, że może rzeczywiście był już czas, aby w tym kierunku wprowadzić jakąś zasadniczą zmianę. Przyszłość okaże czy zmiana ta dotychczasowy stan poprawi czy też będzie należało żałować, iż wyeliminowano podatników z aktu wymiarowego.

Ustosunkowanie się Władz naczelnych do tego problemu t. j. m. i. do akcji wymiarowej wskazuje na najlepszą wolę i dążność **oparcia wymiarów o stan faktyczny,** do wytworzenia takiego systemu ustalania wysokości wymiarów, aby — w zasadzie — nikt nie miał prawa czuć się pokrzywdzonym, gdyż wymiar będzie odpowiadał rzeczywistym stosunkom podatników. Moment przypadkowości i dowolności ma być zastąpiony realnemi, konkretnemi podstawami.

W sprawie tej wydał Minister Skarbu okólnik, skierowany do podwładnych urzędów oraz funkcjonarjuszów skarbowych, który jest dokumentem najlepszej woli najwyższego zwierzchnika wszystkich urzędników skarbowych i należy żywić nadzieje, że tendencja Jego zostanie przyjęta przez miarodajne organa wymiarowe i ustaną narzekania na nadmierności i niesłuszności podatkowe. — Słowa Pana Ministra Skarbu powinny jako hasła sztandarowe nowej ery w dziedzinie podatkowej być umieszczone we wszystkich urzędach skarbowych, aby każdy urzędnik stale je miał przed oczyma i przepoił się temi myślami i nakazami. — Zacytujemy kilka takich sentencyj z okólnika Nr. L. D. V. 3817/1/35 z dnia 29. stycznia 1935., zawartego w Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 3/1935.

„art. 76. ord. pod. nakłada na władze wymiarowe obowiązek „oparcia wymiarów na materjale faktycznym“.

„każdy wymiar winien być zgodny z rzeczywistym obrotem lub dochodem płatnika i winien opierać się na takich danych informacyjnych, któreby istotnie uzasadniały wymiar“.

„Życzę sobie, aby polityka wykonawcza władz w stosunku do ksiąg, szczególnie prowadzonych przez drobnych płatników, sprzyjała tendencji ich rozpowszechniania“.

„Niestosowanie się (scil. urzędników do polityki skarbowej) **pociągnie dla winnych kary, aż do zwolnienia ze służby włącznie“.**

„Prace komisyj (odwoławczych) **winny być organizowane w sposób, zapewniający należyte wyjaśnienie prawdy materjalnej“.**

Zeznania o obrocie i dochodzie.

I. Obowiązani do składania zeznania o obrocie są:

1) kupcy I i II-ej kategorji handlowej,
2) przemysłowcy I do V-ej kategorji przemysł.,
3) zajęcia przemysłowe I i II a) i b) kategorji,
4) każde samodzielne wolne zajęcie przemysłowe,
5) wszystkie inne przedsiębiorstwa, **bez względu na posiadaną kategorję świadectwa przemysłowego, jeżeli prowadzą księgi handlowe** lub też są obowiązane do prowadzenia ksiąg na podstawie obowiązujących przepisów.

Jeżeli ktoś — **w drodze ulgi** — uzyskał zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa np. w r. 1934 za kategorją III handlową zamiast II-ej, to **mimo to ma on obowiązek** składania zeznania.

Zeznania o obrocie składa się Władzy skarbowej właściwej do wymiaru tego podatku; właściwość zaś dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych określa się według **miejsca, w którem znajdują się zakłady handlowe i przemysłowe,** albo w którym wykonywa się przedsiębiorstwa na zysk obliczone, osobiste zajęcia przemysłowe oraz samodzielne wolne zajęcia zawodowe. Dla osób prawnych (spółki z ogr. odpowiedzialnością, spółki akc. i t. d.) miejscowo właściwą jest ta władza wymiarowa, w której okręgu znajduje się siedziba osoby prawnej.

II. Zeznania o dochodzie złożyć winny:

1) przedsiębiorstwa i zajęcia powyżej wymienione (które są obowiązane do składania zeznania o obrocie) oraz ci kupcy i przemysłowcy, którzy **prowadzili księgi handlowe** lub gospodarcze bez względu na wysokość osiągniętego dochodu lub poniesionych strat,

2) właściciele nieruchomości gruntowej, przekraczającej 100 ha,

3) właściciele domów mieszkalnych, składających się z więcej niż 20 izb.

Zeznania najlepiej jest składać na specjalnych formularzach **(odmiennych aniżeli w latach ubiegłych),** które otrzymać można w każdym urzędzie skarbowym. Zeznanie złożone nie na formularzu urzędowym, uważa się za złożone według ustanowionego wzoru, o ile zawierać będzie: a) odpowiedź na wszystkie pytania formularza urzędowego, b) zapewnienie, że złożone zostało wedle najlepszej wiedzy i sumienia, c) wyraźne oznaczenie, iż jest zeznaniem podatkowem, d) zaopatrzone będzie datą i podpisem płatnika lub jego zastępcy prawnego.

Zeznania o dochodzie składa się w tym urzędzie, w którego okręgu płatnik **w dniu 15 grudnia 1934 r.** (w roku poprzedzającym rok podatkowy) **miał siedzibę lub miejsce zamieszkania.**

Terminy składania zeznań.

1) Osoby fizyczne (a więc poszczególni kupcy i przemysłowcy) winni składać zeznania **zarówno od obrotu jako też od dochodu do 1 marca 1935 roku.**

2) osoby prawne (spółki z ogr. odpowiedzialnością, spółki akcyjne i t. d.) **1 czerwca 1935 roku.**

Dotychczas obowiązywał termin do 15 lutego dla składania zeznań odnośnie wymiaru podatku przemysłowego dla wszelkich rodzajów płatników, a termin do 1 marca (który stale bywał przedłużany do 1 maja) dla zeznań o dochodzie.

W wielu wypadkach okazuje się niemożliwością dla firm, **prowadzących prawidłowe księgi** handlowe, sporządzenie bilansu i złożenie zeznania do 1-go marca br. Składają się na to takie przyczyny, jak: choroby personelu, niezgodność i potrzeba uzgodnienia szeregu kont, żmudne rozliczanie i t. d. Firmy takie mogą więc zwrócić się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o odroczenie terminu złożenia zeznania na pewien dalszy okres, a to na podstawie art. 150 par. 1 ord. pod. (uprawnienia tego nie przeniósł Minister Skarbu na Dyrektorów Izb skarbowych).

Jak się jednak dowiadujemy, w najbliższych dniach ma się ukazać okólnik Ministerjalny, **odraczający** termin składania zeznań o dochodzie dla tej grupy płatników (t. j. prowadzących księgi handlowe) **do 1-go kwietnia b. r.**

Odgłosy.

Na barkach kupiectwa.

W szeregu dzienników ukazały się ostatnio obszerne sprawozdania z przebiegu konferencji, jaka się odbyła onegdaj w Krakowie pod hasłem obniżki cen w Krakowie. Ta akcja, która godna jest ze wszechmiar szerokiego poparcia, została jednak przez niektóre dzienniki krakowskie („Głos Narodu“, „Tempo Dnia“) oświetlona w ten sposób, że czytelnik, nie znający bliżej motywów tej akcji, odnosi wrażenie, jakoby gotował się tu jakiś nowy cios przeciw handlowi. „Ilustrowany Kurjer Codzienny“, piórem swego utalentowanego referenta gospodarczego walczy od lat —

wspólnie zresztą z wszystkiemi dziennikami rozsądnie myślącemi — o obalenie fikcji, jakoby można było wyeliminować kupca z procesu gospodarczego między producentem i konsumentem, a tu nagle występuje bratni organ „I. K. C.“, popołudniowe „Tempo Dnia“ z artykułem, tłumaczącym „konieczność“ znalezienia kontaktu między wytwórcą a konsumentem „z pominięciem licznej rzeszy pośredników, którzy oczywiście na swem pośrednictwie handlowem zarabiają, i którzy tem samem podrażają odnośne towary“. Nie wiemy, kto jest autorem tego artykułu, ale to chyba nie ulega wątpliwości, że pan ten nie widzi różnicy między tem, co należy pisać, a tem, czego pisać nie należy. Tacy „ekonomiści“ wypisują z namaszczeniem i uroczystością bzdury o jednym z najważniejszych skiego gospodarstwa społecznego.

Nie byliśmy na konferencji, zwołanej dla celów potanienia Krakowa. Ale znamy organizatorów tej akcji i wiemy, że chodzi im o coś zupełnie innego, aniżeli nieodpowiedzialnym pismakom, plecącym piąte przez dziesiąte, jak ślepi o kolorach. Z akcją pp. prez. Kaplickiego, Klimeckiego i dyr. Radzyńskiego kupiectwo krakowskie zgadza się najzupełniej. Kupiectwo samo wskazuje na to, że ceny towarów winny stanowczo potanieć i że w tym celu należy znieść wyzysk karteli, które dyktują kupcowi ceny, należy obniżyć ciężar podatków, który zmusza kupca do drogiej kalkulacji, należy obniżyć czynsze, cenę gazu, elektryki, rozmaite opłaty miejskie i państwowe, taryfy kolejowe i tramwajowe — słowem wszystkie te sztywne elementy, na które kupiec nie ma najmniejszego wpływu, a które kształtują ceny towarów.

Wszystkim zaś „publicystom gospodarczym“, rozumującym inaczej, należałoby w jakiś sposób wytłumaczyć, że gdyby nie istniał handel, toby wpływy podatkowe Państwa niezmiernie spadły, zmuszając rząd do likwidacji szeregu urzędów i instytucyj, a wtedy straciliby tłuste posadki ci wszyscy, którzy dzisiaj gardłują na handel.

Uproszczone księgi handlowe muszą być zaświadczone.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z 24-go stycznia 1935 roku L. D. V. 2041/1/35 zarządziło następująco:

W myśl ustępu pierwszego § 64 rozporządzenia z dnia 19. IX. 1934 roku o wykonaniu ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr. 91, poz. 821) **księgi uproszczone,** przewidziane §§ 60, 61 i 63 tegoż rozporządzenia, **podlegają zaświadczeniu przez władze skarbowe II lub I instancji** (izby skarbowe lub urzędy skarbowe) **albo przez organa samorządu gospodarczego** (izby przemysłowo - handlowe, izby rzemieślnicze).

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu zarządza, aby izby skarbowe i urzędy skarbowe, w razie przedstawienia przez płatników uproszczonych ksiąg do zaświadczenia, umieszczały na pierwszej lub ostatniej stronie księgi uproszczonej klauzulę następującej treści:

„Niniejszem stwierdza się, że przedstawiona przez ..... w .... uproszczona księga ..... służyć ma na czas od dnia .... 193 ... r. do dnia .... 193 ... r. i zawiera .... stron, kolejno ponumerowanych i przeciągniętych sznurem, umocowanym na ostatniej stronie pieczęcią urzędową.

Nr. ... . dnia .... 193 ... r,“.

Pieczęć tuszowa — podpis.

Na ostatniej stronie księgi końce sznura powinny być umocowane pieczęcią lakową, obok której umieszcza się podpis.

Dla kontroli zaświadczonych ksiąg należy prowadzić specjalny zapisek, którego numer kolejny podaje się przy zaświadczeniu.

Zaświadczenie przez władze skarbowe ksiąg uproszczonych podlega opłacie stemplowej w kwocie zł. 5 w myśl art. 154 (ustęp pierwszy) ustawy z dnia 1. VII. 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 41, poz. 413). W razie złożenia podania na piśmie, podanie to niezależnie od wymienionej wyżej kwoty podlega opłacie w kwocie zł. 5. Złożenie podania nie jest obowiązkowe.

Zaświadczanie ksiąg uproszczonych dokonywa się tylko w roku, poprzedzającym okres rachunkowy, na który mają być założone.

Zaświadczenie powinno nastąpić w dniu przedstawienia ksiąg do poświadczenia.

Przy pierwszem założeniu ksiąg uproszczonych przez przedsiębiorstwa oraz właścicieli nieruchomości budynkowych zaświadczanie ksiąg może się odbywać w każdym czasie, nawet w środku miesiąca, z tem, że zapisy w księgach będą służyć za podstawę dla wymiaru podatków jedynie od daty zaświadczenia tych ksiąg.

Wyjątkowo w roku 1935 Ministerstwo Skarbu poleca, aby władze skarbowe nie kwestjonowały zapisów dokonanych od początku roku do daty zaświadczenia tych ksiąg, o ile zaświadczenie nastąpi do dnia 15-go lutego 1935 roku.

Jednocześnie Ministerstwo podaje do wiadomości **wzory uproszczonych ksiąg handlowych,** opracowane przez warszawską Izbę Przemysłowo - Handlową i zaaprobowane przez Min. Skarbu reskryptem z 14. XII. 1934 r. L. D. V. 43268/1/34. Wzory te przeglądnąć można w Sekretarjacie Krak. Stowarzyszenia Kupców, Grodzka 43, w godzinach popołudniowych. Sądzimy, że w najbliższych dniach ukażą się w handlu gotowe księgi ściśle dostosowane do tych wzorów.

Jak się kształtują ceny pomarańcz w Krakowie ?

Onegdaj odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie konferencja przedstawicieli hurtowników i detalistów pomarańcz, na której doszło do skutku porozumienie odnośnie cen i sposobu sprzedaży pomarańcz w obydwu działach handlu na tle polityki rządowej, zmierzającej do spopularyzowania tego owocu i utrzymania cen w handlu w ramach ścisłej kalkulacji i godziwego zysku.

Dodać należy, że kupcy krakowscy okazali wielką lojalność, która zaznaczyła się choćby w tem, że przyjęte przez nich ceny sprzedaży są niższe, aniżeliby to wynikać mogło na podstawie zasad kalkulacyjnych, ustalonych ostatnio przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych R. P., a akceptowanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Pozatem tego przyjęto zasadę przeciętnej ceny zakupu towaru w Hiszpanji, przez co uniknie się w drobnym handlu wielkiego zróżniczkowania cen i wątpliwości odnośnie jakości towaru. W szczególności przyjęto przeciętną zakupu u hurtownika przez detalistę na zł. 1.24 za 1 kg. przy dodatkowem uwzględnieniu 15% tarry. Najwyższa cena sprzedaży detalisty uchwalona została na zł. 1.50 za 1 kg. pomarańcz hiszpańskich przy zakupie powyżej ½ kg. Ceny sprzedaży przy zakupach w mniejszych ilościach (tj. poniżej ½ kg.) wynoszą za sztukę:

14 gr. za szt. typu 504
18 gr. za szt. typu 390
23 gr. za szt. typu 300
29 gr. za szt. typu 240

Powyższe ceny — wedle umowy — obowiązują, o ile cena zakupu fob port hiszpański nie jest niższą niż 20 pesetów za 1 kg. W przeciwnym bowiem razie cena oczywiście musiałaby być odpowiednio niżej kalkulowana.

Tendencją umowy jest spowodowanie hurtowników do sprowadzania towaru średnich gatunków, aby w ten sposób uzyskane na Hiszpanję kontyngenty dla eksportu polskich towarów tj. płodów rolniczych, a między innemi jaj kurzych, mogły być kompensowane hiszpańskim towarem nie najlepszej jakości. W następstwie tego cena za nie płacona we formie importu pomarańcz kształtuje się dla Polski korzystniej.

Ceny zakupu pomarańcz włoskich u hurtownika dla detalisty ustalona została na zł. 1.70, cena sprzedaży detalisty konsumentom na zł. 2.10 za 1 kg.

Ceny zakupu pomarańcz palestyńskich u hurtownika dla detalisty ustalona została na zł. 1.45. (Tarra netto), cena sprzedaży detalisty konsumentom na zł. 1.80 za 1 kg.

Uregulowanie handlu pomarańczami

W warszawskiej Izbie handlowo-przemysłowej odbyła się konferencja w sprawie ostatecznego uregulowania handlu pomarańczami na rynku krajowym. W konferencji wzięli udział przedstawiciele hurtowego handlu owocowego.

Ustalono, iż hurtowy handel pomarańczami prowadzić mogą tylko kupcy, posiadający świadectwa 1 i 2 kategorji handlowej, handlowe spółdzielnie oraz te instytucje, które otrzymały zezwolenie na przywóz pomarańcz do Polski. W handlu hurtowym mają być przestrzegane normy kalkulacyjne, opracowane przez Związek Izb przemysłowo-handlowych.

Hurtownicy sprzedawać mogą pomarańcze wyłącznie osobom lub przedsiębiorcom uprawnionym do detalicznej sprzedaży. Sprzedaż t. zw. półhurtownikom lub pośrednikom jest niedopuszczalna. Dwa razy w tygodniu, we środy i soboty, hurtownicy przedkładać mają w Izbie przemysłowo-handlowej odpisy faktur.

W tym celu utworzona zostaje specjalna komisja

notowania cen pomarańcz przy Izbie przemysłowo-handlowej w Warszawie. Członków komisji notowań powoła prezes Izby z pośród przedstawicieli hurtowego i detalicznego kupiectwa owocowego. Komisja notować będzie ceny pomarańcz w hurcie i detalu i podawać je będzie do wiadomości publiczności oraz władz administracyjnych.

Zadaniem komisji notowań nie będzie administracyjne narzucanie ceny pomarańcz, lecz rejestrowanie stanu faktycznego rynku i czuwanie, czy w handlu pomarańczami przestrzegane są ustalone normy kalkulacyjne. Działalność komisji notowań będzie zawieszona z chwilą gdy w handlu pomarańczami nastąpi uspokojenie i ustaną objawy spekulacyjne.

Z życia organizacji.

Przebieg posiedzeń Wydziału K. S. K. z dnia 28. stycznia i 4. lutego b. r.: Przewodniczący Prezes Schechter relacjonuje o konferencji, odbytej wraz z Prezesem Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej u p. Naczelnika Wydziału II. Izby Skarbowej w sprawie grzywien, nałożonych za spóźnione wykupienie świadectw przem. (między 1—15 stycznia), w sprawie ograniczenia egzekucji wymiarów podatkowych, mimo braku załatwienia odwołania, w sprawie ksiąg handlowych. Pan Naczelnik okazał duże zrozumienie dla wysuniętych postulatów, przyrzekając ich poparcie. — Radca Spira stwierdza, że „Nowy Dziennik“ nie uczynił zadość prośbie Stowarzyszenia w sprawie umieszczenia sprostowania, następnie zwraca uwagę na konieczność rozpoczęcia pertraktacyj „ugodowych“ między poszczególnemi ugrupowaniami na terenie Stowarzyszenia i wyłonienia Komisji kompromisowej. — Radca Szyf uważa za wskazane, by wszystkim kolegom z Wydziału, którzy czuli się spowodowanymi do złożenia mandatów wysłać listy, zapraszające ich do współpracy dla dobra członków Stowarzyszenia (uchwalono). — R. Fromowicz składa sprawozdanie z przebiegu konferencji, odbytej w Radzie Grodzkiej, poświęconej propagandzie potanienia towarów w Krakowie. Wskazuje na konieczność wydelegowania do wyłonionej tam „komisji propagandy“ przedstawiciela naszego Stow. Uchwala się współpracować z tą komisją i przeciwdziałać na łamach prasy złośliwie przez pewne koła uprawianej propagandzie antykupieckiej, wskazującej na kupców, jako tych, którzy powodują drożenie towarów, jakkolwiek życie wskazuje, iż kupiectwo coraz bardziej ubożeje, właśnie z powodu braku godziwych, skromnych zarobków.

Przewodniczący zawiadamia, iż został już ustalony skład „Komisji porozumiewawczej“, złożony z czterech osób, do której wchodzą pp. r. Halpern, Dr. Lichtig, inż. Rosenstock, r. Szyf. — P. Gryszpan wyraża zadowolenie z rozpoczęcia układów, wierzy w pomyślny ich wynik, zapewnia lojalne wykonanie przez swych kolegów wszelkich umów i spodziewa się, że wreszcie będzie położony kres waśniom wewnętrznym, a dzięki zakończeniu tego stanu, będzie można przystąpić do dalszej, wytężonej i zgodnej współpracy dla dobra reprezentowanych przez Stowarzyszenie kupców.

Na wniosek p. r. Langera ustanawia się komisarzem wyborczym p. inż. Rosenstocka oraz wybiera się komisję weryfikacyjną, mającą za zadanie przygotować wybory oraz czuwać nad bezstronnością i porządkiem w czasie wyborów na podstawie przedłożonego przez p. r. L. i zatwierdzonego przez Wydział regulaminu.

Do Komisji weryfikacyjnej wybrano pp.: r. Rosenbluma, r. Szyfa, Grossa, Taublera, Lernera, Nüssenfelda i inż. Rosenstocka, jako przewodniczącego.

Na wniosek r. Spiry, by do Komisji tej przydzielić również przedstawicieli tej części członków Wydziału, która się ostatnio wycofała z współpracy, uchwala się, że nastąpi to, o ile ci członkowie okażą wolę dalszej współpracy, w którym to wypadku komisja weryfikacyjna w razie potrzeby odpowiednią ilość dokooptuje.

Kronika.

TOWARZYSTWU UBEZPIECZEŃ „POLONJA“ S. A.
oddział w Krakowie ul. św. Gertrudy 2

za szybkie i kulantne zlikwidowanie mej straty kradzieżowej składam niniejszem podziękowanie

Estera Himmelblau.

We wtorek dnia 12 lutego b. r. o godz. 7.15 wiecz. odbędzie się w lokalu Związku Pracowników Bankowych, Rynek Gł. 25.

Zebranie Organizacyjne Towarzystwa Księgowych w Krakowie,

na które zapraszamy PP. Księgowych i Właścicieli Przedsiębiorstw.

Komitet Organizacyjny
Towarzystwa Księgowych.

WAŻNE DLA KUPCÓW, UTRZYMUJĄCYCH STOSUNKI HANDLOWE Z HISZPANJĄ.

Z inicjatywy Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu wyjeżdża do Hiszpanji, mianowicie do Valencji

i innych miast, p. Władysław Jakubowski, władający biegle językiem hiszpańskim ,angielskim i niemieckim. Wzamian za udzieloną subwencję będzie miał p. Jakubowski, którego pobyt potrwa prawdopodobnie kilka miesięcy — obowiązek badać możliwości w pierwszym rzędzie eksportu polskiego według wskazówek Izby poznańskiej. lub z własnej inicjatywy.

W związku z tem Izba przemysłowo-handlowa wzywa do nadsyłania na ręce Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu (ul. Mickiewicza 31) wszystkich sprecyzowanych życzeń co do eksportu, z podaniem dokładnego gatunku towaru, cen, próbek, wzorów itp. potrzebnych materjałów, przy równoczesnem nadsyłaniu kopji do wiadomości Izbie przem.-handl. w Krakowie.

WYCIECZKI ZBIOROWE i INDYWIDUALNE Z ORBISEM NA TARGI DO PRAGI CZESKIEJ i WIEDNIA

Podajemy do wiadomości zainteresowanych, że w najbliższym czasie zamierzamy wspólnie z Polskiem Biurem Podróży ORBIS, Oddział w Krakowie zorganizować wycieczki zbiorowe na Targi do Pragi Czeskiej i Wiednia w czasie od 10 — 17 marca b. r., przyczem podkreślamy, że warunki wzięcia udziału w powyższych imprezach będą **niezmiernie dogodne.**

Pozatem przewidujemy zorganizowanie specjalnego pociągu popularnego do **Wiednia.**

Bliższe informacje: Sekretarjat Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka L. 43, oraz Polskie Biuro Podróży „ORBIS“ w Krakowie, Rynek Główny L. 41.

ŻYDOWSKA ŚREDNIA SZKOŁA HANDLOWA W KRAKOWIE, UL. STRADOM L. 10

urządza podobnie jak w roku ubiegłym

CYKL ODCZYTÓW

z zakresu nowego prawodawstwa handlowego i podatkowego dla kupiectwa, w czasie od dnia 14 lutego do dnia 7-go marca 1935 roku.

Odczyty odbywać się będą w czwartki i soboty o godzinie 7.30, a w niedziele o godzinie 6 wieczór.

Cykl odczytów zainauguruje prof. Uniw. Jagiel. i W. S. H. Dr. Tomasz Lulek odczytem p. t.:

ORDYNACJA PODATKOWA WRAZ Z ROZPORZĄDZENIEM WYKONAWCZEM

w czwartek, dnia 14. lutego 1935 r. o godzinie 7.30

Dalsze odczyty obejmować będą następujące tematy:

„Rejestr handlowy, a kupiec“

„Księgi handlowe wg. nowego ustawodawstwa“

„Umowa o pracę pracowników umysłowych“

„Odpowiedzialność księgowego według nowych ustaw“

„Ulgi podatkowe“

„Ubezpieczenia społeczne“

„Sprzedaż handlowa z uwzględnieniem sprzedaży ratalnej“

„Jak powinny wyglądać prawidłowe księgi handlowe według wymagań Władz Skarbowych?“

„Postępowanie układowe“

Odczyty odbywać się będą w lokalu Szkoły. **Wstęp bezpłatny.**

Nazwiska dalszych prelegentów podane będą oddzielnie.

Z ruchu wydawniczego.

NOWE PRAWO O SĄDACH PRACY.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 1935 r. na obszarze całego Państwa Nowego Prawa o Sądach Pracy, pojawił się w druku świeżo wydany praktyczny podręcznik tego prawa, ze szczególnem uwzględnieniem nowych przepisów o kosztach sądowych, nowych przepisów o opłacie za doręczenia sądowe oraz przepisów kodeksu postępowania cywilnego, opracowany fachowo przez Dr. Józefa Gutmana i Dr. Maksymiljana Gutmana, adwokatów w Krakowie. Podręcznik ten przeznaczony dla użytku nietylko sfer prawniczych, ale także dla szerokich sfer kupieckich i przemysłowych, jako pracodawców, względnie pracowników umysłowych i fizycznych, ze względu na systematycznie opracowany materjał, z wyczerpującemi objaśnieniami, uwagami i przykładami, umożliwia łatwą i szybką orjentację i jako taki odda cenne usługi wszystkim zainteresowanym sferom. Zapoznanie się z tym podręcznikiem jest tembardziej potrzebne, ile, że nowe prawo wprowadza ograniczenia w zastępstwie stron przez adwokatów w sporach do 300 zł., skutkiem czego niejednokrotnie wypadnie stronie samej się zastąpić, a wówczas dla strzeżenia swoich praw, winna we własnym interesie zapoznać się z przepisami tej ustawy.

Z kroniki żałobnej.

Smutną wypada nam podzielić się wieścią o przedwczesnej śmierci naszego długoletniego członka błp. Barucha Medana, wielce zasłużonego działacza szczególnie na terenie Podgórza. — Dzięki zaletom charakteru i serca błp. Zmarły cieszył się u wszystkich zasłużonym szacunkiem. — Cześć Jego pamięci!

Osieroconej Rodzinie zasyła wyrazy współczucia **Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.**

trudnienie wszystkich czynników produkcji, lecz nie może ona również usunąć wyżej wymienionej dysproporcji. Tłumaczy się to tem, że polityka deflacji z różnych zewnętrznych przyczyn (politycznych, społecznych) nie może być uniwersalną, nie może nadto obniżyć wszystkich elementów kosztów.

Rezultatem więc polityki deflacyjnej jest stwarzanie nowych dysproporcji przez obniżenie elastycznych elementów produkcji przy pozostawianiu bez zmiany elementów sztywnych. Nadto deflacja wprowadza również pierwiastek niepewności, wynikający z niedość sprawnego działania posunięć deflacyjnych.

Polityka deflacyjna jako taka nie może doprowadzić do poprawy, ale stwarza warunki poprawy. Wszelka inna polityka niszczy te warunki. Można zauważyć np. w Polsce pewną poprawę. Wskutek zwiększenia bezpieczeństwa zmniejszyły się bowiem rezerwy kasowe, które zostają obrócone na zakup towarów.

Warunkiem nastąpienia rzeczywistej poprawy są: 1) niszczenie wszelkich elementów niepewności w stosunkach międzynarodowych, co wydaje się w chwili obecnej mało prawdopodobne, 2) uporządkowanie stosunków walutowych tj. stabilizacja i powrót do waluty złotej, co również jest wątpliwe wobec tego, że waluta stała się dzisiaj narzędziem zwalczania przeciwnika gospodarczego.

Należy zatem stwierdzić, że dzisiejsza epoka wielkich niepewności sprzyja ekspansji przemysłowej z wyjątkiem jednej ekspansji przemysłu wojennego.

Jeżeli chodzi o stosunki polskie, to w celu pewnej poprawy sytuacji należałoby usprawnić politykę deflacji, aby nie stwarzać nowych nierówności, a przedewszystkiem obniżyć oprocentowanie kapitału długoterminowego, które w chwili obecnej wynosi 11½ proc. W każdym razie nie należy iść drogą dewaluacji; ta podniosłaby wprawdzie ceny produktów rolnych, ale jednocześnie zmniejszyłaby naszą zdolność eksportową przez podwyżkę kosztów wytwórczości (drożej płacilibyśmy za surowce zagraniczne), coby skompensowało korzyść z premji eksportowej, jaką daje obniżona waluta. Nadto zwyżka cen produktów rolnych zwiększyłaby koszty utrzymania, co wprowadziłoby nowe perturbacje.

Stwierdzeniem, że nauka ekonomji może obecnie jedynie rejestrować pewne fakty, nie posiada zaś dostatecznych podstaw do udzielania istotnie skutecznych rad uzdrowienia stosunków gospodarczych, a tem mniej może brać na siebie rolę augura przyszłości — zakończył prof. Lipiński swe interesujące wywody, za które zebrani słuchacze dziękowali hucznymi oklaskami.

Obliczenia i pobór nadzwyczajnej daniny majątkowej w 1935 roku.

W „Dzienniku Ustaw R. P." Nr. 4 z dn. 30 ub. m. ogłoszone zostało rozporządzenie ministra skarbu z dnia 18 stycznia br. w sprawie obliczenia i poboru nadzwczajnej daniny majątkowej w 1935 r. Rozporządzenie to postanawia, co następuje:

Kwoty nadzwyczajne daniny majątkowej, obliczone na 1935 r., płatne są w poszczególnych grupach kontyngentowych w następujących terminach:

W I grupie kontyngentowej — w terminie do dn. 30 kwietnia 1935 r. włącznie — od płatników podatku gruntowego, opłacających w 1935 r. państwowy podatek gruntowy ponad 25 zł. do 60 zł. rocznie bez degresji — zaliczka w wysokości 11 proc. podatku gruntowego bez degresji, zaś od płatników podatku gruntowego, opłacających w 1935 r. państwowy podatek gruntowy ponad 60 zł. rocznie bez progresji — zaliczka w wysokości 22 proc. państwowego podatku gruntowego bez progresji, oraz w terminie do dnia 30 listopada 1935 r. włącznie, tak od jednych jak i od drugich płatników — różnica między ostateczną kwotą daniny a uiszczoną przedtem zaliczką.

W II grupie kontyngentowej — cała należność w terminie do dnia 30 czerwca 1935 r. włącznie.

W III grupie kontyngentowej — cała należność w terminie do dnia 31 sierpnia 1935 r. włącznie.

O wysokości nadzwyczajnej daniny majątkowej zawiadamia się płatników przez doręczenie im nakazów zapłaty. Nakazy zapłaty doręczane są płatnikom w pewnych określonych terminach. W razie doręczenia nakazów zapłaty po terminach, kwota nadzwyczajnej daniny majątkowej jest płatna w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu.

Nieuiszczone w terminie kwoty nadzwyczajnej daniny majątkowej stają się zaległością i podlegają egzekucyjnemu ściągnięciu wraz z karami za zwłokę w wysokości 12 proc. i kosztami egzekucyjnemi. Od odroczonych kwot nadzwyczajnej daniny majątkowej pobiera się odsetki za odroczenie w wysokości 6 proc.

Od nakazów zapłaty na nadzwyczajną daninę majątkową przysługuje płatnikom prawo odwołania się w terminie dni 30, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu zapłaty. W odwołaniu jednak można podnosić jedynie zarzuty co do braku obowiązku uiszczania nadzwyczajnej daniny majątkowej. Odwołania, w których płatnik, nie zaprzeczając obowiązku podatkowego, zaczepia tylko podstawę obliczenia nadzwyczajnej daniny majątkowej, pozostawia się bez rozpatrzenia. Natomiast zmiany w wysokości państwowego podatku gruntowego, w wysokości obrotu oraz w wysokości przychodu, względnie wartości czynszowej, po-

ciągają za sobą z urzędu zmianę w wysokości nadzwyczajnej daniny majątkowej, obliczonej w danej grupie kontyngentowej.

O zmianach w wysokości nadzwyczajnej daniny majątkowej zawiadmiają władze skarbowe płatników z urzędu.

Odwołanie wnosić należy do tej władzy skarbowej, która wydała nakaz zapłaty; rozstrzyga j władza skarbowa bezpośrednio wyższej instancji. Dyrektorzy izb skarbowych zostali omawianem rozporządzeniem upoważnieni do darowania skutków przekroczenia terminu do wniesienia odwołania, jeżeli przekroczenie terminu nastąpiło z ważnych powodów, uzasadnionych przez płatnika.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Odpowiedzialność sprzedawcy za fizyczne wady towaru.

Sprzedawca jest odpowiedzialny za wady prawne i fizyczne rzeczy sprzedanej. Wada prawna zachodzi, jeśli prawo własności do rzeczy sprzedanej (ograniczamy nasze uwagi do sprzedaży prawa własności) służy w całości lub części osobie trzeciej, jest ograniczone lub obciążone, albo nie istnieje. Chcemy pominąć tę kategorję wad, jako w obrocie handlowym bardzo rzadką, natomiast zająć się drugą kategorją wad — wadami fizycznemi.

Te wady zachodzą, jeśli rzecz sprzedana nie posiadała w chwili wydania właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, albo jeżeli miała wady zmniejszające jej wartość ze względu na cel, dla którego nabywca rzecz kupił (art. 306 par. 2 Kod. Zob.).

Zapewnienie o właściwościach rzeczy nie musi być wyraźne — może ono wynikać z okoliczności. Jeśli wchodzę do sklepu po rękawiczki, a kupiec mi je sprzedaje, daje mi milczące zapewnienie, że będą trwałe odpowiednio do zapłaconej ceny. O ile, dla przykładu, rękawiczki choćby najtańsze, po tygodniu normalnego używania „rozsypią się", zachodzić będzie odpowiedzialność sprzedawcy, gdyż przez sam fakt sprzedaży rękawiczek sprzedawca daje zapewnienie, że będą nadawały się do używania przez pewien normalny dla danego gatunku czas, który nawet dla najtańszych rękawiczek jest dłuższy niż tydzień.

Jest rzeczą jasną, że sprzedawca za wady jawne nie odpowiada.

Toteż kupujący winien rzecz sprzedawaną uważnie obejrzeć. — Sprzedawca nie odpowiada za wady przedmiotu, które można dojrzeć przy zastosowaniu normalnej uwagi, chyba, że podstępnie wadę ukrył. Przykład: Sprzedawca używanego stołu nie odpowiada za dostrzegalne uszkodzenie blatu stołu, odpowiada, jeśli podczas oglądania przez nabywcę stołu pokrył uszkodzone miejsce figurką. Odpowiada również, jeśli wyraźnie zapewnił, że wada, na którą zwrócił uwagę kupujący, nie istnieje. Naprzykład. Na zwróconą przez kupującego uwagę, że na fornierze blatu stołu widoczna jest ciemna plama, sprzedawca zapewnił, iż jest to cień padający z innego przedmiotu. Okazało się, że jest to „zakitowane" uszkodzenie fornieru.

Za wady ukryte sprzedawca odpowiada. Kupujący traci prawa z tytułu rękojmi, jeżeli nie zawiadomił w ciągu miesiąca od jej wykrycia (art. 324 Kod. Zob.). Jeśli przyjęto rzecz nabytą zbadać, sprzedawca powinien rzecz zbadać natychmiast. Jeśli po upływie czasu, w ciągu którego rzecz mogła być wypróbowana, nabywca nie zawiadomi sprzedawcy o wadach, traci prawo do rękojmi ze strony sprzedawcy (art. 324 Kodeksu Zob.).

Jeśli odpowiedzialność sprzedawcy za wady fizyczne istnieje, nabywca ma do wyboru: a) od umowy odstąpić, albo b) żądać obniżenia ceny, albo, jeżeli chodzi o rzeczy zamienne (naprz. płótno), c) żądać dostarczenia takiej samej ilości rzeczy tego samego gatunku wolnych od wad (art. 325 Kod. Zob.).

Jeżeli kupujący zawiadomił sprzedawcę o wadzie fizycznej sprzedanej rzeczy, sprzedawca może mu wyznaczyć, odpowiedni termin do oświadczenia, czy pragnie od umowy odstąpić; po upływie tego terminu odstąpienie jest niedopuszczalne (art. 326 Kod. Zobowiązań).

Jeżeli rzecz została nadesłana z innej miejscowości, zaś kupujący z powodu wad fizycznych chcę od umowy odstąpić, nie może odesłać rzeczy bez uprzedniego porozumienia się ze sprzedawcą; obowiązany jest postarać się o przechowanie rzeczy na koszt sprzedawcy aż do chwili, w której w normalnych warunkach sprzedawca będzie miał możność nią rozporządzić (art. 320 K. Z.).

Jeżeli sprzedaż jest czynnością handlową dla obu stron — (jeśli obie strony dokonywują sprzedaży w związku z prowadzonem przedsiębiorstwem) kupujący winien bez zwłoki zbadać towar w czasie i w sposób przyjęty w stosunkach handlowych i również bezzwłocznie o dostrzeżonych wadach fizycznych zawiadomić sprzedawcę. Jeśli wada wyszła na jaw dopiero później, kupujący powinien zawiadomić sprzedawcę bezzwłocznie po jej wykryciu. Zawiadomienie winno nastąpić listownie lub telegraficznie (art. 552 Kod. Handl.).

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. Samuel Kurzman
Drukarnia Józefa Fischera. Kraków. Grodzka 62. Telefon 104-12.